

Organizacijska struktura jedinica lokalne samouprave na primjeru grada Kutine

Grebenar, Lana

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Tourism and Rural Development in Požega / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:277:972544>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Repository / Repozitorij:

[FTRR Repository - Repository of Faculty Tourism and Rural Development Požega](#)

**FAKULTET TURIZMA I RURALNOG
RAZVOJA U POŽEGI**

LANA GREBENAR, 0117214882

**ORGANIZACIJSKA STRUKTURA JEDINICA
LOKALNE SAMOUPRAVE NA PRIMJERU
GRADA KUTINE**

ZAVRŠNI RAD

Požega, 2023. godine

FAKULTET TURIZMA I RURALNOG
RAZVOJA U POŽEGI

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ UPRAVNI STUDIJ

**ORGANIZACIJSKA STRUKTURA JEDINICA
LOKALNE SAMOUPRAVE NA PRIMJERU
GRADA KUTINE**

ZAVRŠNI RAD

IZ KOLEGIJA EKONOMIKA UPRAVE

MENTOR: dr.sc. Antun Marinac, prof. struč. stud.

STUDENT: Lana Grebenar

JMBAG studenta: 0117214882

Požega, 2023.godine

SAŽETAK

Ovaj završni rad fokusiran je na organizaciju jedinica lokalne samouprave kao najniže razine državne organizacije koja je kao takva neophodna za ostvarenje jednog od temeljnog demokratskog načela, a to je sudjelovanje građana u upravljanju javnim poslovima neposredno na najnižoj razini. Odnosi između teritorijalnih jedinica definirani su pojmovima dekoncentracija, decentralizacija i lokalna samouprava. Djelokrug jedinice lokalne samouprave može biti izvorni, odnosno samoupravni i povjereni. Tijela koja se biraju neposredno na izborima su gradonačelnik i Gradsko vijeće. Svrha je ustrojavanja upravnih tijela obavljanje stručnih, upravnih i drugih poslova iz djelokruga Grada Kutine. U konačnici su opisani akti, mjere nadzora te financiranje jedinica lokalne samouprave.

Ključne riječi: decentralizacija, lokalna samouprava, organizacija lokalne samouprave, pravo na lokalnu samoupravu.

SUMMARY

This final paper is focused on the organisation of local self-government units as the lowest level of state organisation which is necessary for achieving one of the main democratic principle and that is participation of citizens in managing public affairs directly at the lowest level. Relations between territorial units are defined by terms deconcentration, decentralisation and local self-government. Local self-government units competence can be origin (self-governing) or trusted. Mayor and city council are local government bodies directly elected at the local elections. The purpose of forming administrative bodies is to perform professional, administrative and other activities. Legal acts, control measures and financing local self-government units are ultimately described.

Key words: decentralisation, local self-government, organisation of local self-government, the right to local self-government

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i ciljevi rada	1
1.2. Metodologija istraživanja.....	1
1.3. Kratki pregled strukture rada	2
2. OSNOVNE ODREDNICE O ORGANIZACIJI.....	3
3.1. Lokalna samouprava kao organizacija vlasti na lokalnoj razini	6
3.2. Pravne pretpostavke za organizaciju lokalne samouprave.....	10
4. ORGANIZACIJA GRADA KUTINE	12
4.1. Osnovni podaci i struktura	12
4.2. Tijela Grada Kutine.....	15
4.2.1. Gradsko vijeće	15
4.2.2. Gradonačelnik	16
4.3. Upravna tijela Grada Kutine	17
6. ZAKLJUČAK	26
7. LITERATURA	28

1. UVOD

Organizacija je povijesno gledajući prošla kroz različitost razvojnih oblika, prije svega radi olakšanja obavljanja poslova. Zajednice i samoupravne organizacije formirane su radi zadovoljavanja osobnih i javnih potreba, još od davne prošlosti, a tijekom vremena doživljavale su promjene, prilagođavajući se oblicima vladavine.

Teritorijalno gledajući, početak organizacije vezan je za osnovnu zajednicu – obitelj, potom se nastavlja kroz oblik lokalnog udruživanja (plemena). Pri tome, u doba feudalizma prilazi se osnivanju župa i utvrda, a nakon toga banovina te u moderno doba i države. Za lokalne jedinice je specifično da osim standardne poslovne organizacije vuku korijene iz davnina te imaju osobit značaj za cijelu zajednicu.

Zajedničko je za svaku organizaciju da uključuje sredstva vezana za postizanje organizacijskih ciljeva te se prepoznaje po sustavu međusobnog povezivanja dvoje ili više ljudi koji rade u zajedničkom interesu kroz sustav svjesne i koordinirane aktivnosti.

1.1. Predmet i ciljevi rada

Predmet ovog završnog rada je organizacijska struktura jedinica lokalne samouprave na primjeru Grada Kutine. Cilj rada je proučiti organizaciju grada kao jedinice lokalne samouprave, tijela koja omogućavaju njegovo funkcioniranje te poslove koje svako od tih tijela obavlja i sve to na primjeru Grada Kutine.

1.2. Metodologija istraživanja

Na samom početku rada, korištenjem metode analize, raščlanit će se i proučiti sam naslov rada definiranjem pojedinih elemenata s ciljem boljeg razumijevanja cjeline. U nastavku će se koristiti „top-down“ metoda, definiranjem svake, polazeći od najviše razine pa sve do najniže, odnosno lokalne razine, kao i odnosa između različitih razina vlasti. Također će kroz cijeli rad biti korištena metoda kompilacije gdje će biti korištene razne definicije, stavovi i mišljenja mnogih teoretičara hrvatske uprave i lokalne samouprave.

1.3. Kratki pregled strukture rada

U prvom poglavlju prvenstveno će biti pojašnjen termin organizacija i njegova različita shvaćanja kao i elementi koji čine organizaciju. U sklopu toga biti će definirani osnovni pojmovi radi lakšeg pojašnjenja teritorijalne organizacije te odnosima između viših i nižih razina vlasti u državi. U sljedećem poglavlju biti će riječi o karakteristikama lokalne samouprave, gdje će biti pojašnjena lokalna samouprava kao organizacija vlasti na lokalnoj razini te će biti navedene neke pravne pretpostavke za organizaciju lokalne samouprave. Predmet trećeg poglavlja biti će organizacija Grada Kutine, odnosno osnovni podaci i struktura Grada Kutine te u nastavku i njegova obilježja. Nakon toga će se detaljnije opisati tijela grada s posebnim naglaskom upravnih tijela grada Kutine. U sklopu toga će biti pojašnjena uloga i djelokrug svakog njegovog odjela i odsjeka te će biti navedene gradske ustanove i trgovačka društva. U završnom će poglavlju biti navedeni određeni problemi koji se pojavljuju u organizaciji lokalne samouprave na koje će u nastavku biti predloženi načini kojima bi se organizacija mogla poboljšati.

2. OSNOVNE ODREDNICE O ORGANIZACIJI

Pojam organizacije potječe od starogrčke riječi "organon", koja je izvorno značila oruđe, alat ili napravu iako ima i značenje stvaranja organizacije. Organizacija kao pojam označava različite oblike udruživanja ljudi kako bi se povezivanjem ljudi i sredstava ostvario njezin zajednički postavljen cilj.

Iako postoje razne definicije organizacije, u području ekonomike javne uprave, a napose organizacije lokalne samouprave polazi se od poimanja organizacije prema Sikavici koji naglašava kako riječ organizacija označava unutarnje ustrojstvo, odnosno organizaciju neke institucije. Pod institucionalnim poimanjem organizacije, navedeni autor podrazumijeva organizaciju kao instituciju, tj. kao konkretno društvo ljudi koji rade zajedno na ostvarenju određenih zajedničkih ciljeva. U tom kontekstu, između ostaloga naglašava i institucionalno poimanje organizacije, pri čemu se pojam organizacije upotrebljava za označavanje institucija pa se može govoriti o poslovnim organizacijama, bankama, ustanovama, školama, bolnicama tvornicama i drugom kao organizacijama. Uspješnost organizacije ovisi o zadovoljenju potreba svih svojih članova u skladu sa svojim mogućnostima (Sikavica: 2011). Vezano za ovo poimanje organizacije može se nadodati kako u institucionalnom poimanju organizacije značajno mjesto zauzima i organizacija lokalne samouprave.

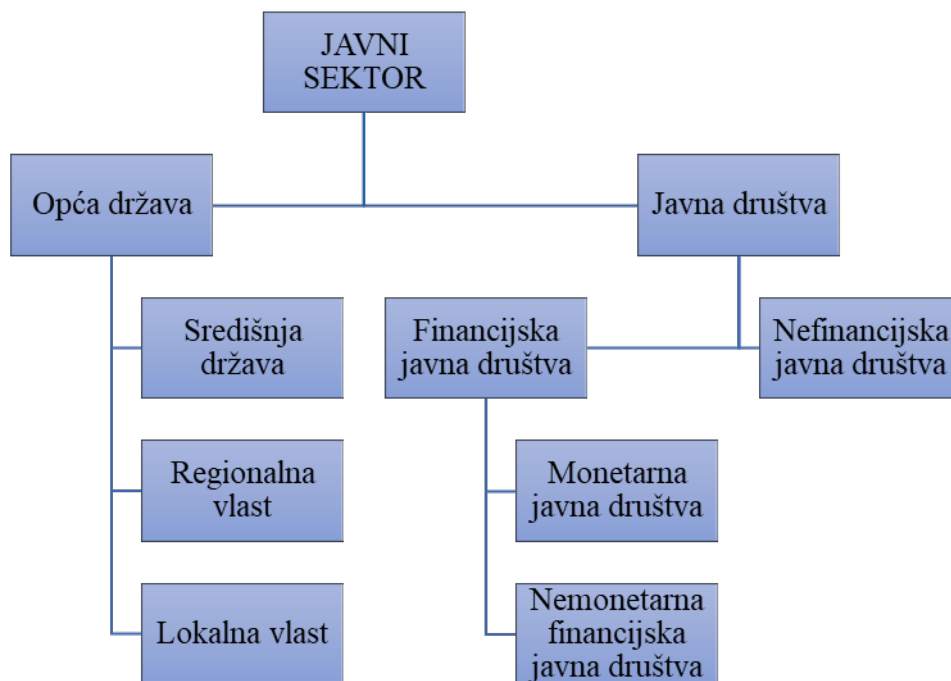
Međutim postoje i druga shvaćanja. Tako je Hoffman pojam organizacije sveo na četiri kategorije i to univerzalni pojam organizacije kao jedinstvo sređenih, međusobno povezanih dijelova, institucionalni pojam organizacije kao socijalan sustav usmjeren cilju, strukturalni pojam organizacije utemeljen na teoriji sustava gdje se organizaciju promatra kao strukturu sustava i funkcionalni pojam organizacije gdje organizacija predstavlja podsustav poduzeća radi postizanja ciljeva. U današnje vrijeme prepoznaje još jednu kategoriju, a to je suvremeno shvaćanje pojma organizacije kao svjesne djelatnosti čovjeka usmjerene na usklađivanje ljudskih i materijalnih činilaca proizvodnje.

„Temeljni su elementi organizacije osobni, stvarni i organizacijski. Osobni elementi obuhvaća ljude koji međusobnom povezanošću predstavljaju jednu cjelinu. Stvarni elementi označavaju raspoloživa sredstva koja služe ljudima za izvršavanje raznih zadataka. Organizacijski elementi, kao što sam naziv implicira, uključuju raspodjelu posla i organiziranje individualnih elemenata kako bi se najefikasnije postigao cilj korištenjem materijalnih resursa“. (Mezak, 2016:1)

Uprava u određenom smislu riječi označava obavljanje određene djelatnosti. U kontekstu uprave može se govoriti o upravnoj organizaciji, pod kojom se podrazumijeva „oblik organizacije u kojem ljudi se bave javnim poslovima kao svoj stalni posao. Ova organizacija se temelji na trajnoj podjeli zadataka i ovlasti. Upravne organizacije su specifična vrsta organizacija u kojima skup ljudi zajednički surađuje kako bi ostvarili određeni cilj.“ (Pusić, 2002:33)

„Sa stajališta teritorijalne organizacije suvremene države uobičajeno je postojanje najmanje dvije, a često i više, u pravilu tri razine teritorijalnog organiziranja vlasti: lokalna, područna (regionalna) i središnja“ (Čulo, Marinac, A., 2010: 7). Ovakva organizacija, odnosno ustroj uvjetovan je potrebom za rješavanjem raznih poslova zbog rješavanja raznorodnih potreba koje se javljaju u suvremenim društvima.

Slika 1. Prikaz strukture javnog sektora u Republici Hrvatskoj

Izvor: vlastita izrada autorice prema Bajo, Akibegović, 2008: 58

Iz gornje slike je vidljivo kako se lokalna vlast, koja uključuje lokalne jedinice, nalazi u okviru opće države, kao razina vlasti ispod središnje državne vlasti i regionalne vlasti. Pri tome, opća država se sastoji od svih nacionalnih i subnacionalnih jedinica.

„Državni je teritorij podijeljen na uže teritorijalne jedinice“. Prema tome „tri su vrste odnosa između viših/širih i nižih/užih teritorijalnih jedinica, a definiraju se i tumače pojmovima „dekoncentracija“, „decentralizacija“ te „lokalna samouprava“. (Lauc, 2001, URL: 193)

Pod dekoncentracijom se podrazumijeva „odnos kojeg karakterizira visok stupanj nadređenosti središnje vlasti te nesamostalnosti lokalne vlasti u kojem lokalne vlasti prenesene ovlasti obavljaju isključivo prema uputama i pod punim nadzorom središnje vlasti“. (Hrvatski institut za lokalnu samoupravu i Interkerkelijk Vredesberaad, 2001:31). S druge strane, „decentralizacija predstavlja odnos u kojem se određeni opseg poslova prenosi na lokalna tijela uz obvezu pridržavanja propisa. Pravo nadzora nad pridržavanjem propisa pripada središnjoj vlasti te je ograničen isključivo na zakonitost postupanja, ali ne i na pravilnost odluka“. (Lauc, 2001, URL: 189)

3. SPECIFIČNOSTI ORGANIZACIJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Lokalna samouprava ima specifičnu organizacijsku strukturu, obzirom na specifičnost djelovanja u sastavu javnog sektora i neprofitabilno djelovanje. Stoga je njena struktura obilježena većinom birokratskom organizacijom. To je zbog toga, što je njena organizacija utemeljena na upravnim odjelima kojima se upravlja pojedinim njihovim djelatnostima. Ako se usporede organizacijske strukture poslovnih subjekata i lokalne samouprave, može se uočiti kako temeljno obilježje organizacijskih struktura lokalnih jedinica jesu postojanje strogih pravila i procedura.

Iz gradiva kolegija Ekonomika javne uprave može se uočiti kako se teorija organizacije razvrstava na četiri skupine: a) klasičnu teoriju, birokratsku organizaciju, neoklasičnu teoriju te suvremenu teoriju organizacije. Među njima, birokratska organizacija primjenjiva je u upravnim organizacijama, a posebice u organizaciji lokalne samouprave (Marinac i Sudarić, 2019).

Pod organizacijskom strukturom općenito pa tako i organizacijskom strukturom lokalne samouprave smatra se najvažniji i sastavni dio svake organizacije. Radi se o ukupnosti veza i odnosa među svim čimbenicima kao i unutar svakog pojedinačnog čimbenika poslovanja. Elemente organizacijske strukture sačinjavaju materijalni i ljudski resursi, raščlamba i grupiranje zadataka te vremenski redoslijeda poslova (Sikavica, 2011.). Stoga se može reći kako organizacijska struktura predstavlja anatomiju organizacije, dok njezinu infrastrukturu čini menadžment i njegovi sustavi.

3.1. Lokalna samouprava kao organizacija vlasti na lokalnoj razini

Ustavom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) organizacijski je određena podjela vlasti na tri dijela: zakonodavnu, izvršnu i sudsku. Ova podjela vlasti ograničena je Ustavom, kojim je zajamčeno pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu (Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 85/10- pročišćeni tekst, 05/14, čl. 4.)

Lokalna samouprava, postojanjem lokalnih jedinica postaje bliskom građanima, dopuštajući im da preko svojih predstavnika ili neposredno donose odluke koje se odnose na njihov svakodnevni život. Kako je odgovornost za javne usluge upućena prema lokalnim jedinicama, one trebaju organizirati samoupravu koja nije stvorena kako bi vladala, već bi trebala biti usmjerena k interesima i potrebama građana i općem razvitku. (Čulo, Marinac). Za njeno uspješno djelovanje osobito je važno kako će biti organizirana.

Slika 3. Trodioba vlasti u RH

Izvor: (Pusić, 2007: 42)

U RH nositelj zakonodavne vlasti je Hrvatski Sabor te je ujedno i predstavničko tijelo građana. Predsjednik i Vlada RH su nositelji izvršne vlasti, dok sudbenu vlast obavljaju sudovi. Njihove ovlasti, odgovornosti, poslovi, način rada, sastav i druga najvažnija pitanja uređuju se Ustavom, dok je sustav državne uprave uređen posebnim zakonom.

U Strategiji razvoja javne uprave u razdoblju za prošlo petogodišnje razdoblje, vezano za organizaciju lokalne samouprave navedeno je:

- da se kod javne uprave (koja uključuje i lokalnu samoupravu) treba voditi računa o aspektu organizacije obavljanja poslova pružanja usluga građanima kao krajnjim korisnicima te
- kako se pod hrvatskom lokalnom i područnom (regionalnom) samoupravom radi o organizaciji vlasti i upravljanja na toj razini u smislu autonomne organizacije i rukovođenja javnim poslovima koji su od lokalnog i područnog (regionalnog) značaja,
- da se kod lokalne samouprave ne radi samo o izrazu demokratskog prava građana, već o obliku racionalne organizacije funkcioniranja društvene i državne zajednice.

Moguće je zapaziti kako i pravo na lokalnu samoupravu uključuje i određene organizacijske aspekte, prije svega u smislu samostalnosti uređivanja unutarnjeg ustrojstva te samostalnosti uređivanja djelokruga svojih tijela. Osim toga organizacijski aspekti lokalne samouprave tiču se i samostalnosti u obavljanju poslova, prava na vlastite prihode i na njihovo slobodno raspolaganje kao i pravo neposrednog izbora članova predstavničkih i izvršnog tijela. (Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine, NN 70/15

„Lokalna samouprava treba istovremeno djelovati kao zamjena za središnju državnu vlast i kao protuteža središnjoj državnoj vlasti. To znači da je važno postaviti lokalnu samoupravu na način koji priznaje i poštuje legitimne lokalne interese, koji se ponekad mogu razlikovati od interesa države. Također, treba omogućiti građanima veći pristup procesu donošenja odluka i veću participaciju, kako bi se bolje prepoznali problemi, zadovoljile potrebe i građani preuzeli odgovornost za upravljanje javnim poslovima. Sve ovo bi trebalo rezultirati smanjenjem koncentracije političke moći u središnjoj državnoj vlasti.“ (Kregar et al. (2011:10)

Općenito, „pod lokalnom samoupravom podrazumijeva se ustavom zajamčeno pravo stanovnika pojedine lokalne i regionalne zajednice da se sukladno načelu supsidijarnosti, sami organiziraju i odlučuju o svim onim poslovima za koje nije nužno prenijeti ih na više razine političkog odlučivanja“ (Marinac i Sudarić, 2019: 8).

Dva su temeljna načela na kojima počiva lokalna samouprava u RH. „Načelo autonomije omogućuje lokalnim jedinicama da samostalno upravljaju poslovima iz svog djelokruga temeljem vlastitih propisa. Načelo supsidijarnosti naglašava mogućnost sudjelovanja građana u upravljanju na njima najdostupnijoj razini“. Ovdje se spominje i neposredno sudjelovanje građana u upravljanju lokalnim poslovima od referendum, preko zborova građana do drugih oblika neposredne demokracije (Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine, NN 70/15, str. 46.). Iz toga je vidljivo kako lokalna samouprava predstavlja organizaciju vlasti na najnižoj, odnosno lokalnoj razini, na kojoj posebice dolazi do izražaja samoorganizacija.

U europskim državama, sustav lokalne i regionalne samouprave organiziran je na različitim razinama. Primjerice, u Francuskoj je organizirana trostupanjska lokalnu i regionalnu samoupravu. Na prvom stupnju su komune (više od 36.000 stanovnika). Drugi stupanj francuske lokalne samouprave čine departmani, a treću razinu sustava lokalne samouprave čine regije.

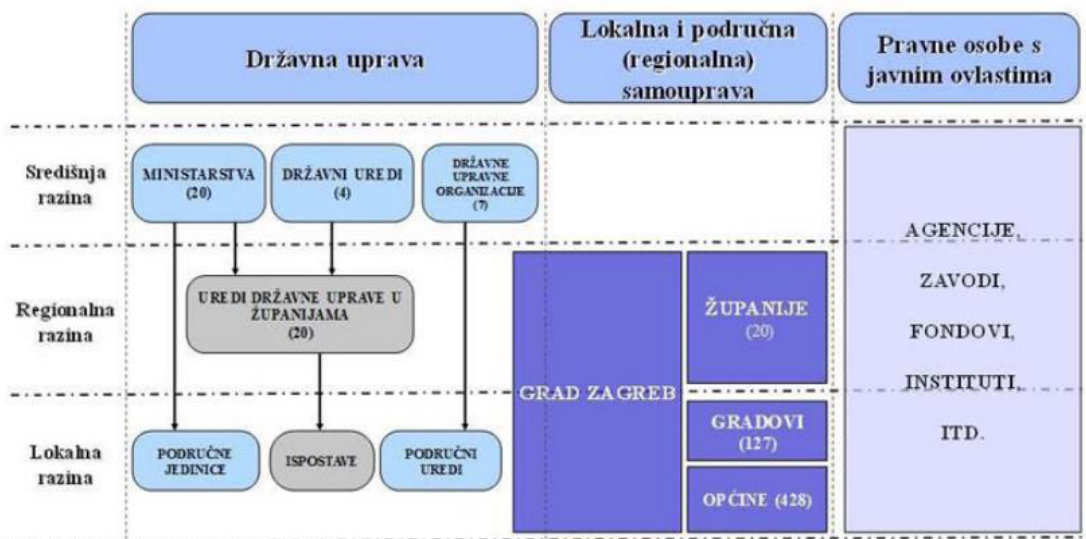
Lokalna samouprava u RH organizirana je u dvije razine i to područna (regionalna) razina, odnosno županije te lokalna razina, odnosno općine i gradovi.

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, čl. 6) definiran je pojam županije prema kojemu se ona smatra jedinicom područne samouprave čije je područje obuhvaćeno prirodnom, povijesnom, prometnom, gospodarskom, društvenom i samoupravnim cjelinom, a ustrojena je radi obavljanja poslova od područnog (regionalnog) interesa. S druge strane pod općinom se smatra jedinica lokalne samouprave koja je osnovana, u pravilu, za područje

više naseljenih mjesta koja čine prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu povezanu zajedničkim interesima stanovništva (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, čl. 4). „Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu.“ (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, čl. 5),

Organizacijska struktura javne uprave u RH, a time i organizacija lokalne samouprave u RH prikazana je u nastavku slikom 4.

Slika 4. Javna uprava u RH

Izvor: Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine, NN 70/15

Na slici 4 može se zapaziti kako „Grad Zagreb zauzima posebno mjesto u organizaciji lokalne samouprave. Razlog tome je što mu je Ustavom i posebnim zakonom dodijeljen položaj županije te je praktički izuzet iz teritorijalne strukture lokalne samouprave budući da su u njemu uprava i samouprava jedinstveno organizirane na razini grada kao cjeline. Iz navedenog se može zaključiti da upravljanje Gradom Zagrebom ima više centralistički karakter“. (Kregar et al. (2011:10)

U skladu sa Zakonom, u RH je ustrojeno ukupno 555 jedinica lokalne samouprave, od kojih je 428 općina, 127 gradova te 20 jedinica područne samouprave, uključujući i Grad Zagreb.

Slika 5. Karta općina i gradova u Hrvatskoj

Izvor: Popis općina u Hrvatskoj, URL

Slika prikazuje teritorijalnu podjelu RH na općine i gradove iz koje se jasno vidi kako u pojedinim županijama postoji prevelik broj općina i gradova, dok ih je u drugim županijama premalo. Također je vidljiv i velik nesrazmjer u veličini područja koje čine određene općine i gradovi.

3.2. Pravne pretpostavke za organizaciju lokalne samouprave

Osnova za ustrojstvo odnosno organizaciju lokalne samouprave sadržana je u Ustavu Republike Hrvatske te zakonskim i podzakonskim propisima.

Ustav Republike Hrvatske dodijelio je pravo lokalnim i područnim (regionalnim) jedinicama da na temelju svojih statuta mogu samostalno uređivati pitanja koja se tiču unutarnjeg ustrojstva i djelokruga svojih tijela, uz mogućnost njihove prilagodbe lokalnim potrebama i mogućnostima (Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 85/10- pročišćeni tekst, 05/14., članak 129 b).

Posebnim zakonima određuju se poslovi čija je organizacija dužnost općine i gradova (uređivanje naselja i stanovanja, organizacija komunalnih poslova i socijalne skrbi...) te koje mogu obavljati (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, čl. 19.)

Uređenje ustrojstva i djelokruga upravnih odjela i službi propisuje se općinskim i gradskim statutima.

Odredbe statuta lokalnih jedinica, detaljnije se razrađuju odlukama o ustrojstvu i djelokrugu upravnih tijela lokalnih jedinica.

4. ORGANIZACIJA GRADA KUTINE

4.1. Osnovni podaci i struktura

Grad Kutina jedinica je lokalne samouprave smještena u Sisačko-moslavačkoj županiji u središtu Moslavine. Obuhvaća područja Banove Jaruge, Batine, Brinjana, Čaira, Gojla, Husaina, Ilove, Jamarice, Janje Lipe, Kletišta, Katoličke Čaire, Kutine, Kutinice, Kutinske Slatine, Krajiške Kutinice, Međurića, Mikleuške, Mišinke, Repušnice, Selišta, Stupovače, Šartovca i Zbjegovače. Predstavlja pravnu osobu čije je sjedište u Kutini, na adresi: Trg kralja Tomislava, broj 12.

Obilježja Grada Kutine su grb i zastava. Grb Grada Kutine pravokutnog je oblika dužih okomitih stranica te zaobljenih donjih kutova sa šiljastim izbočenjem na sredini donje stranice. Polje je plave boje s dva kvadrata u središtu jedan u drugome, a koji su postavljeni na način da su donji kutovi kvadrata usmjereni prema šiljastom izbočenju na sredini donje stranice vanjskog pravokutnog oblika grba. Prostor između dva kvadrata ima nijansu zlatne boje, a unutarnji kvadrat je podijeljen na 16 polja crvene i srebrne boje, s tim da je prvo gornje polje srebrne boje. Gore na kvadratu je bijela ptica svraka koja gleda prema lijevoj strani. Na vrhu grba je postavljena srebrna lenta koja ima izlomljenu liniju. sa zlatnim rubovima, a na sredini iznad lente nalaze se dva lista vinove loze. vrh lijevog lista vinove loze je okrenut prema dolje i prelazi preko ruba lente, dok je na desnom listu vinove loze peteljka okrenuta prema dolje te također prelazi rub lente.

Slika 5: Grb Grada Kutine

Izvor: Grad Kutina, O Kutini, URL

Zastavu Grada Kutine sačinjavaju vodoravno postavljene boje: crvena, bijela i plava sa postavljenim grbom u sredini. Odnos omjera širine i dužine zastave je dva naprema jedan. Po jednu šestinu zastave čine crvena i plava boja, dok ostale četiri šestine zauzima bijela boja.

Slika 6. Zastava Grada Kutine

Izvor: Grad Kutina, O Kutini, URL

Osnovni predložak vizualnog identiteta Grada Kutine je u obliku stiliziranog slova „K“ na način da predstavlja stanoviti tlocrt urbanog prostora. Predstavljen je u 3D formom kao maketa plana gradskog naselja te u 2D formi u obliku tlocrtne slike.

Slika 7: Vizualni identitet Grada Kutine

Izvor: Grad Kutina, O Kutini, URL

Javni poslovi su specifični zadaci koji se obavljaju od strane pojedinaca u okviru zajednice, ali se ne obavljaju isključivo za osobnu korist tih pojedinaca. Djelokrug poslova grada može sačinjavati izvorne, odnosno samoupravne i povjerene, odnosno poslove državne uprave. Takva podjela poslova rezultat je nemogućnosti državnog tijela da samostalno organizira obavljanje tih poslova. Stoga se oni i prenose u djelokrug jedinica lokalne i područne samouprave. Bitna je razlika tih dviju grupa poslova u nositelju odgovornosti. U oba slučaja je to sama jedinica lokalne samouprave, međutim kada je riječ o povjerenih poslovima državne uprave ipak krajnju odgovornost snosi središnje tijelo državne uprave. Stupanj samostalnosti glede regulacije se također razlikuje. Kod samoupravnog djelokruga lokalna tijela imaju pravo slobodne opće regulacije, dok kod povjerenih poslova lokalna tijela predstavljaju samo provedbeni mehanizam

središnjih tijela. Nadalje poslovi samoupravnog djelokruga financiraju se iz vlastitih sredstava lokalnih jedinica, dok se obavljanje povjerenih poslova državne uprave financira sredstvima središnje države. Što se nadzora tiče, u oba slučaja nadzor središnjeg tijela je prisutan glede ustavnosti i zakonitosti, međutim kod povjerenih poslova, nadzor je usmjeren i na svrhovitost aktivnosti lokalnih tijela. (Koprić, 2004, URL)

Poslovi koji spadaju u samoupravni djelokrug grada su sljedeći:

- „uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- briga o djeci,
- socijalna skrb,
- primarna zdravstvena zaštita,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kultura, tjelesna kultura i šport,
- zaštita potrošača,
- zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša,
- protupožarna i civilna zaštita,
- promet na svom području,
- donošenje prostornih planova,
- organiziranje opskrbe pitkom vodom, odvodnje otpadnih voda, skupljanje i odlaganje komunalnog otpada, javnog prijevoza, tržnica, održavanja groblja, dimnjačarskih poslova, javne rasvjete i drugih komunalnih djelatnosti,
- osnivanje dječjih vrtića,
- sudjelovanje u radu osnovnih škola i njihovu upravljanju,
- osnivanje socijalnih ustanova i dodjeljivanje raznih oblika socijalne pomoći,
- osnivanje ustanova u kulturi,
- financiranje rada kulturnih i sportskih organizacija,
- osnivanje vatrogasnih ustanova, kao i
- obavljanje drugih poslova utvrđenih zakonom“ (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, čl. 19).

U opravdanim slučajevima s obzirom na prirodu poslova te kada to spada u osobiti interes građana, određeni poslovi državne uprave poput neposredne provedbe zakona u prvom stupnju te drugi upravni i stručni poslovi, mogu se sukladno zakonu povjeriti jedinicama lokalne odnosno regionalne samouprave. U tom slučaju odgovornost za zakonitost i pravilnost obavljanja takvih poslova snosi izvršno tijelo jedinice. (Zakon o sustavu državne uprave, NN 66/19, čl. 33-35)

4.2. Tijela Grada Kutine

4.2.1. Gradsko vijeće

U nadležnosti Gradskog vijeća kao predstavničkog tijela Grada Kutine spada donošenje općih i drugih akata u sklopu prava i dužnosti koja mu pripadaju, donošenje Poslovnika, proračuna te izvješća o izvršenju proračuna. Osim toga, ovo tijelo odlučuje i o pitanjima iz samoupravnog djelokruga Grada kao i o gradskim porezima, financiranju te njegovu zaduživanju. U organizacijskom smislu, u njegovu nadležnost osobito spada uređenje ustrojstva i djelokruga svojih upravnih odjela i službi te osnivanje ustanova i javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba, kao i odlučivanje o raspisivanju referenduma te obavljanje i drugih poslova iz svog djelokruga. (Statut Grada Kutine, Službene novine Grada Kutine br. 6/09. 3/13. 4/13- pročišćeni tekst, 2/18, čl. 32.)

Gradsko vijeće zaduženo je za osnivanje radnih tijela za pripremu, proučavanje i predlaganje određenih pitanja iz njegove nadležnosti, praćenje izvršavanja općih akata i odluka Gradskog vijeća kao i za koordinaciju prilikom rješavanja i izvršavanja pojedinih zadataka. Ovo tijelo bira predsjednika Gradskog vijeća i njegove članove iz redova vijećnika, znanstvenika ili drugih stručnih osoba. (Statut Grada Kutine, Službene novine Grada Kutine br. 6/09. 3/13. 4/13- pročišćeni tekst, 2/18, čl. 43)

Gradsko vijeće Grada Kutine zaduženo je za osnivanje stalnih radnih tijela, a osobito:

- „Mandatnog odbora,
- Odbora za izbor i imenovanja,
- Odbora za Statut, Poslovnik i propise,
- Odbora za dodjelu priznanja Grada Kutine,
- Odbora za predstavke i pritužbe građana,

- Povjerenstva za raspolaganje poljoprivrednim zemljištem,
- Povjerenstva za davanje stanova u najam,
- Savjeta mladih,
- Vijeća za komunalnu prevenciju te
- Dječjeg Gradskog vijeća.“ (Statut Grada Kutine, Službene novine Grada Kutine br. 6/09. 3/13. 4/13- pročišćeni tekst, 2/18, čl. 44)

Od prethodno navedenih radnih tijela, na konstituirajućoj sjednici Gradskog vijeća biraju se Mandatni odbor, Odbor za izbor i imenovanja i Odbor za Statut, Poslovnik i propise.

Gradsko vijeće može posebnom odlukom osnivati i druga stalna i povremena radna tijela.

4.2.2. Gradonačelnik

Gradonačelnik zastupa Grad Kutinu, u obnašanju izvršne vlasti priprema prijedloge te je odgovoran za osiguravanje izvršavanja općih akata Gradskog vijeća. Također predlaže proračun te izvještaje koji se odnose na izvršenje proračuna koje podnosi Gradskom vijeću. Gradonačelnik je zadužen i za upravljanje nekretninama i pokretninama, kao i imovinskim pravima u gradskom vlasništvu kao i za upravljanje prihodima, rashodima te ostalim raspoloživim gradskim novčanim sredstvima. Osim toga zadužen je za donošenje pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada, imenovanje i razrješenje pročelnika upravnih tijela te predstavnika u gradskim javnim ustanovama, ustanovama, trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom. (Statut Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 6/09. 3/13. 4/13- pročišćeni tekst, 2/18, čl. 46)

Gradonačelnik ima dva zamjenika koji se istodobno biraju na lokalnim izborima i koji ga mijenjaju u slučaju odsutnosti ili spriječenosti na temelju pisanog ovlaštenja samog Gradonačelnika.

Stalna radna tijela Gradonačelnika su:

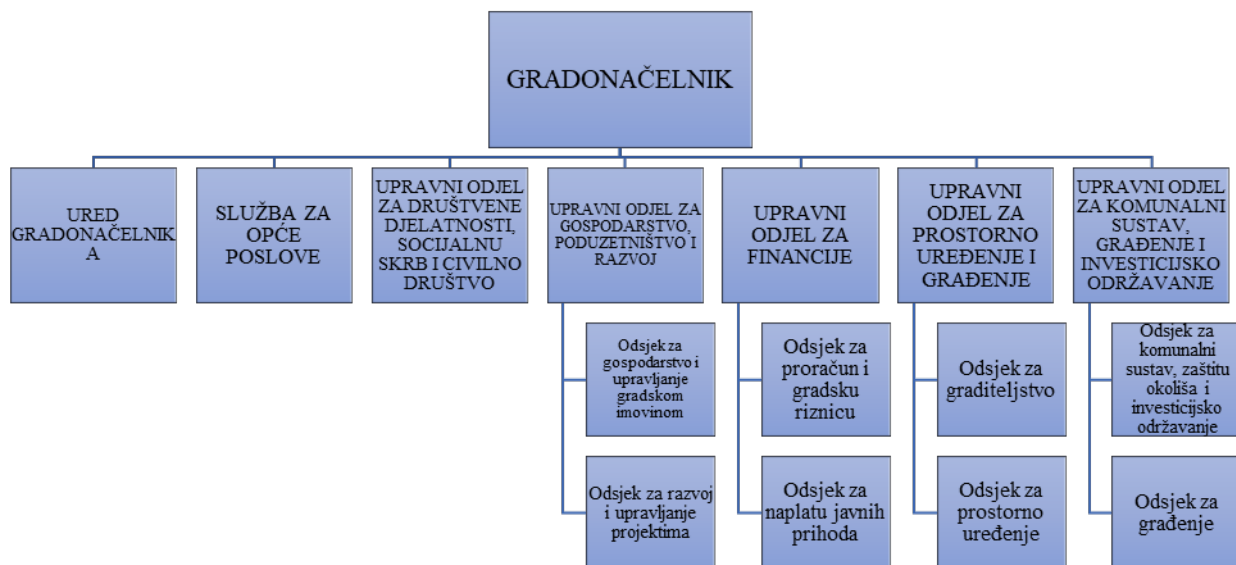
- „Odbor za gospodarstvo,
- Socijalno vijeće,
- Odbor za zaštitu okoliša i prostorno planiranje,
- Odbor za komunalne djelatnosti i građenje,
- Odbor za mjesnu, lokalnu, regionalnu i međunarodnu suradnju,

- Odbor za sport i rekreaciju građana,
- Odbor za domovinski rat i veterane,
- Odbor za umirovljenike i građane treće životne dobi te
- Odbor za poljoprivredu“. (Statut Grada Kutine, Službene novine Grada Kutine br. 6/09. 3/13. 4/13- pročišćeni tekst, 2/18, čl. 44)

4.3. Upravna tijela Grada Kutine

U cilju obavljanja stručnih, upravnih i drugih poslova iz djelokruga grada, ustrojavaju se upravna tijela.

Slika 8. Organizacijska struktura Gradske uprave Grada Kutine

Izvor: vlastita izrada autorice prema, Grad Kutina, Ustroj, URL

Financiranje rada upravnih tijela osigurava se putem proračuna Grada. Ustrojstvo, djelokrug i druga bitna pitanja za njihov rad uređuju se Odlukom o ustrojstvu upravnih tijela Grada Kutine. Upravna tijela su samostalna u okviru svog djelokruga, odgovorna su Gradonačelniku za svoj rad te u okviru svog djelokruga i ovlasti zadužena za:

- neposredno izvršavanje i osiguravanje provedbe odluka i općih akata Gradskog vijeća te izvršavanje prenesenih poslova državne uprave,
- praćenje stanja u područjima za koja su osnovana, o čemu izvješćuju Gradonačelnika,
- pripremanje nacрта odluka i općih akata Gradskog vijeća i akata Gradonačelnika te pripremaju analize i izvješća,
- pripremu i provođenje postupka javne nabave,
- pružanje stručne pomoći građanima te pomoći pri provedbi projekata gradskim ustanovama i tvrtkama,
- suradnju s državnim i drugim tijelima kao i jedinicama lokalne i područne samouprave te
- obavljanje drugih poslova (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine, Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 1,3,4,8)

Pročelnici su na čelu upravnih odjela koje temeljem javnog natječaja imenuje gradonačelnik. Unutarnjom ustrojstvenom jedinicom upravlja voditelj. Službenici obavljaju poslove unutar upravnih odjela koji se sastoje od općih, administrativnih, financijsko - planskih, materijalno-financijskih, računovodstvenih, informatičkih i drugih stručnih poslova. Namještenici obavljaju pomoćno-tehničke poslove.

Pravilnikom o unutarnjem redu Gradske uprave uređuje se sistematizacija radnih mjesta pojedinih upravnih odjela, opis poslova te stručni i drugi uvjeti potrebni za raspored na radna mjesta.

Ured gradonačelnika ustrojen je za obavljanje sljedećih poslova:

- administrativno – tehnički poslovi za potrebe Gradonačelnika, zamjenika i radnih tijela,
- odnosi s javnošću,
- poslovi koji se tiču postupaka javne nabave,
- vođenje jedinstvenog registra svih ugovora Grada,
- suradnja Grada s drugim jedinicama lokalne samouprave,
- poslovi civilne i protupožarne zaštite te zaštite na radu,
- razvoj informacijskog sustava, njegovog održavanja i nadzora,
- poslovi u vezi s ostvarivanjem prava na pristup informacijama,
- poslovi zaštite osobnih podataka te
- drugi poslovi (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine, Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 8a)

Ustrojavanje službe za opće poslove usmjereno je na:

- „poslove pravne, savjetodavne i stručne prirode za potrebe Gradonačelnika, njegovog zamjenika i radnih tijela kao i poslovi pravne, stručne i administrativno-tehničke prirode za potrebe Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela,
- pripremanje sjednica Gradskog vijeća,
- pomaganje pri izradi nacrtu prijedloga akata Gradskog vijeća,
- poslove stručne i administrativne prirode u vezi uređivanja, izdavanja i objavljivanja službenog glasila Grada,
- organizaciju poslova u vezi sudskih sporova u kojima je Grad stranka,
- poslove u svezi s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina,
- poslove vezane za sudjelovanje građana u odlučivanju o poslovima lokalnog karaktera,
- koordinaciju ljudskih potencijala te
- druge poslove“ (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 9)

„Upravni odjel za društvene djelatnosti, socijalnu skrb i civilno društvo ustrojava se za obavljanje sljedećih poslova:

- poslova pripreme i nadzora financijskih planova te poslovanje proračunskih korisnika iz vlastite nadležnosti,
- predškolskog odgoja i osnovnog školstva,
- stipendiranje učenika srednje škole i studenata,
- socijalne skrbi,
- zdravstva,
- poslova u vezi poticanja demografskog rasta,
- sporta, kulture i tehničke kulture,
- poslova koji se odnose na mlade, umirovljenike i građane treće životne dobi te
- drugih poslova“ (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 12)

Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj zadužen je za:

- „poslove usmjeravanja i praćenja gospodarskog i društvenog razvoja u sklopu Grada,
- koncesijske poslove,
- poslove poduzetništva i obrtništva,

- poslovanje gradskih tvrtki i trgovačkih društava,
- poslove poslovnih zona,
- unaprjeđivanje, razvoj i zaštita poljoprivrede i poljoprivrednog zemljišta,
- upravljanje gradskom imovinom i vođenjem registra,
- poslove pravnog, savjetodavnog i stručno-administrativnog karaktera u vezi imovinsko-pravnih pitanja,
- protupožarnu i civilnu zaštitu te zaštite na radu,
- poslove pravnog, savjetodavnog i stručno-administrativnog karaktera u vezi pripreme i provedbe projekata te u vezi s tim suradnja s raznim nacionalnim i EU institucijama nadležnim za provedbu projekata EU,
- vođenje baze projekata,
- pružanje stručne pomoći u vezi pripreme i provedbe projekata,
- koordinaciju rada Razvojne agencije MRAV te
- druge poslove“ (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 11)

Na čelu Upravnog odjela za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj je pročelnik. On ima pomoćnika za razvoj i upravljanje projektima. Unutar Odjela ustrojeni su Odsjek za gospodarstvo i upravljanje gradskom imovinom i Odsjek za razvoj i upravljanje projektima.

U upravnom odjelu za financije obavljaju se sljedeći poslovi:

- priprema proračuna Grada kao i njegovo izvršenje, te priprema i izvršenje odluke o izvršavanju proračuna, godišnjeg i polugodišnjeg obračuna te financijskih izvještaja,
- poslovi u vezi sa zaduživanjem i davanjem jamstava,
- priprema i izrada odluka i rješenja u vezi s gradskim porezima,
- poslovi utvrđivanja i vođenja baze obveznika i evidencije dijela gradskih prihoda,
- računovodstveno-knjigovodstveni i blagajnički poslovi te poslovi platnog prometa,
- poslovi gradske riznice i
- drugi poslovi (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 10).

Upravnim odjelom za financije upravlja pročelnik koji ima pomoćnika za proračun i gradsku riznicu i pomoćnika za razrez i naplatu javnih prihoda. Unutar Odjela ustrojeni su Odsjek za proračun i gradsku riznicu i Odsjek za naplatu javnih prihoda.

Upravni odjel za prostorno uređenje i građenje ustrojen je zbog obavljanja sljedećih poslova:

- „poslovi praćenja stanja u prostoru te u vezi s tim priprema akata,
- poslovi u vezi s izradom dokumenata prostornog uređenja te u vezi s tim priprema akata kao i kontrola ostvarenja dokumenata prostornog uređenja,
- katastarski poslovi,
- poslovi u vezi s informacijskim sustavom prostornog uređenja,
- geodetski poslovi,
- poslovi očuvanja i zaštite kulturne baštine,
- izdavanje akata u vezi s gradnjom i provedbom dokumenata prostornog uređenja te
- drugi poslovi“ (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 14)

Upravnim odjelom za prostorno uređenje i građenje upravlja pročelnik koji ima pomoćnika za prostorno uređenje. Unutar Odjela formirani su Odsjek za graditeljstvo i Odsjek za prostorno uređenje.

Upravni odjel za komunalni sustav, građenje i zaštitu okoliša osniva se s ciljem obavljanja sljedećih zadataka:

- „poslova u vezi s razvojem komunalnog gospodarstva,
- koordinacije aktivnosti trgovačkih društava Komunalni servisi Kutina d.o.o., Moslavina d.o.o. i Eko Moslavina d.o.o.,
- koordinacije i nadzora kapitalnih ulaganja u kojima Grad sudjeluje kao suinvestitor,
- poslova pravnog, savjetodavnog i stručno-administrativnog karaktera u vezi izrade projektne dokumentacije komunalnog gospodarstva i zaštite okoliša,
- izgradnje i održavanja objekata komunalne infrastrukture u nadležnosti Grada,
- komunalnog i prometnog redarstva,
- prometno tehničkih poslova,
- utvrđivanja obveznika te vođenja raznih evidencija iz područja komunalnog gospodarstva,
- poslova zaštite okoliša i energetske učinkovitosti,
- poslova gospodarenja otpadom,
- vodnog gospodarstva,
- upravljanja javnim površinama te

- drugih poslova“ (Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19, čl. 13).

Na čelu je Upravnog odjela za komunalni sustav, građenje i zaštitu okoliša pročelnik koji ima pomoćnika za komunalni sustav, zaštitu okoliša i investicijsko održavanje. Unutar odjela su ustrojeni Odsjek za komunalni sustav, zaštitu okoliša i investicijsko održavanje te Odsjek za građenje.

U svrhu obavljanja društvenih i drugih djelatnosti, Grad je prišao osnivanju sljedećih ustanova:

- Pučkog otvorenog učilište Kutina,
- Muzeja Moslavine Kutina,
- Dječjeg vrtića Kutina,
- Knjižnice i čitaonice Kutina,
- Športskog centra Kutina te
- Vatrogasne postrojbe Kutina.

U vlasništvu Grada su sljedeća trgovačka društva:

- Moslavina d.o.o.,
- Eko-Moslavina d.o.o.,
- Komunalni servisi Kutina d.o.o. te
- Razvojna agencija Mrav d.o.o..

4.4. Mjesna samouprava Grada Kutine

Mjesni odbor osniva se Statutom grada na prijedlog, odnosno inicijativu građana, članova predstavničkog tijela ili drugih tijela određenih Statutom. Uspostavlja se kao način da stanovnici jednog naselja, više manjih naselja ili određenog dijela većeg grada imaju izravno sudjelovanje u donošenju odluka o lokalnim pitanjima. Vijeće i predsjednik mjesnog odbora tijela su mjesnog odbora čije članove na neposrednim izborima, tajnim glasovanjem biraju građani koji imaju biračko pravo i nastanjeni su na području mjesnog odbora. Biraju se na vrijeme od četiri godine postupkom koji općim aktom uređuje predstavničko tijelo. „Vijeće mjesnog odbora donosi program rada mjesnog odbora, pravila mjesnog odbora, poslovnik o svom radu, financijski plan, godišnji obračun te obavlja druge poslove utvrđene zakonom i statutom.“ (Zakon o lokalnoj i

regionalnoj samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, čl. 61c). Predsjednika vijeća mjesnog odbora biraju iz svojih redova članovi vijeća na vrijeme od četiri godine, a isti predstavlja mjesni odbor te je za svoj rad odgovoran vijeću mjesnog odbora. Nadzor zakonitosti rada nad tijelima mjesnog odbora vrši gradonačelnik koji u slučaju nepoštivanja statuta mjesnog odbora ista može raspustiti kao i u slučaju neizvršavanja povjerenih poslova. Drugi oblik mjesne samouprave su gradski kotarevi ili gradske četvrti koji se osnivaju za područja koja predstavljaju određenu cjelinu, a koja su povezana zajedničkim interesima građana. Detaljnije ovlasti, tijela i djelokrug uređuju se statutom grada. Zakon o lokalnoj i regionalnoj samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20, čl. 57-65)

5. PROBLEMATIKA I PRIJEDLOZI POBOLJŠANJA ORGANIZACIJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Obzirom na njezinu organizaciju i velik broj tijela, hrvatska lokalna i regionalna samouprava je složena i često neučinkovita, jer loša organizacija predstavlja otežano obavljanje lokalnih javnih poslova. To rezultira zaprekama učinkovitom radu lokalne samouprave, prije svega: ispolitiziranosti brojnih sfera društva (lokalna samouprava se koristi kao polje političke borbe drugih sfera vlasti), kao i nedostatku kadrovskog, financijskog i drugog potencijala.

U tom procesu, osnovna svrha lokalne samouprave, koja je i razlog njenog postojanja, trpi štetu, što se na kraju odražava na građane.

Premda pojedinim lokalnim jedinicama nedostaje kadrovskog, financijskog i drugog potencijala one uglavnom uspješno obavljaju utvrđene poslove i funkcije.

Problematika se također očituje u neuravnoteženosti i presloženoj teritorijalnoj strukturi. To je vidljivo iz brojnih pokušaja reorganizacije koje su dovodile do sve većeg broja lokalnih jedinica koje su se stvarale isključivo iz političkih razloga, umjesto utemeljenosti na racionalno-tehničkim razlozima. Neuravnoteženost proizlazi iz činjenice da u RH postoje gradovi čiji broj stanovnika prelazi brojku od 150.000, dok s druge strane postoje gradovi s manje od 1.500 stanovnika. U tim slučajevima dolazi do velikih nesrazmjera u razvoju te se potiče raseljavanje ruralnih područja i prenaseljavanje urbanih gradova.

Stoga se u nastavku nastoji predočiti prijedloge poboljšanja.

Hrvatska bi trebala pratiti trend većine europskih demokratskih država kojim bi prvenstveno trebala smanjiti broj lokalnih jedinica koje bi teritorijalno i demografski bile podjednake i s podjednakim mogućnostima razvoja. Na taj bi se način smanjio prevelik broj vijećnika predstavničkih tijela, gradonačelnika, općinskih načelnika, župana, njihovih zamjenika i drugih funkcija čime bi se stvorio manji broj financijski stabilnijih jedinica.

Bez sumnje, odgovornost za pružanje javnih usluga prenesena je na lokalne vlasti kako bi se građanima pružile usluge na bližoj razini stoga bi one moraju pristupiti organizaciji takve samouprave, koja nije predodređena da vlada, već mora biti usmjerena na ostvarivanje interesa i potreba građana te na funkciju općeg razvitka. Zato lokalnim jedinicama je potrebno uz povjereni određeni djelokrug poslova stvoriti osnovne uvjeti za njihovo funkcioniranje. Pri tome je potrebno

imati u vidu kako njihova organizacija bez obzira na političko ustrojstvo treba doprinijeti da one što kvalitetnije i racionalnije zadovolje interese građana koji žive na njihovom području.

Prema ovim prijedlozima, u lokalnoj samoupravi bi došlo do unapređenja organizacijske strukture, što bi bio doprinos unaprjeđenju sadašnjeg poslovanja javnih službi u sklopu lokalne samouprave, a isto bi predstavljalo osnovu u smislu poboljšanja njezine buduće perspektive.

6. ZAKLJUČAK

Bit suvremene demokracije je mogućnost sudjelovanja njezinih građana u odlučivanju, a preduvjet za njezino ostvarenje je postavljanje organizacije (na državnoj te regionalnoj i lokalnoj razini) kako i sam Ustav RH nalaže. To posebice uključuje primjenu razdiobe ovlasti te ograničavanje državne vlasti pravom na lokalnu samoupravu koja omogućuje građanima da sudjeluju u odlučivanju o poslovima lokalne naravi na njima najbližoj razini.

Lokalna samouprava ne predstavlja samo izraz demokratskog prava građana već se radi i o obliku racionalnog organiziranja funkcioniranja društvene i državne zajednice, što je bitno pitanje državnoga ustroja općenito. U sklopu toga, kao njegova bitna odrednica postavlja se odnos između središnje državne uprave (države općenito) i lokalne samouprave.

Lokalne jedinice posjeduju specifične organizacijske strukture, s obzirom da djeluju u sklopu javnog sektora te nemaju profitabilnu orijentaciju. Njihova struktura obilježena je većinom tradicionalnim klasičnom organizacijom. To je iz razloga, što su iste organizirane putem upravnih odjela. Njihova temeljna specifičnost po pitanju organizacije je postojanje strogih pravila i procedura, u odnosu na organizacijsku strukturu poslovnih subjekata.

U širem smislu, lokalna samouprava je organizirana na dvije razine. Na osnovnoj razini nalaze se lokalne jedinice, odnosno gradovi i općine, dok na višoj razini su jedinice područne (regionalne) jedinice, odnosno županije.

Grad Kutina kao odabrani primjer organizacije jedinice lokalne samouprave smješten je u središtu Sisačko-moslavačke županije. Ima vlastiti grb i zastavu koja predstavljaju njezina obilježja.

U sklopu organizacijske funkcije, Grad Kutina vrši niz operativnih zadaća. Gradu pripada pravo samoorganizacije u izvršavanju svojih poslova. Radi ostvarivanja svojih ciljeva Grad je osnovao upravna tijela, ustanove i javne službe, trgovačka društva i druge pravne osobe.

Javni poslovi koji se obavljaju u gradu mogu biti izvorni, odnosno samoupravni i povjereni, odnosno poslovi državne uprave. Tijela koja obavljaju te poslove u gradu su Gradsko vijeće kao predstavničko tijelo, gradonačelnik kao izvršno tijelo.

Upravna tijela se osnivaju kako bi obavljala zadatke koji su dio lokalne samouprave, kao i poslove koje je državna uprava prenijela na gradove. Drugim riječima, upravna tijela se formiraju

s ciljem obavljanja zadataka koji se odnose na autonomno djelovanje lokalne zajednice, kao i poslove koji su preneseni s državne razine na gradove. Specifičnost organizacijske strukture Grada Kutine je ustroj odjela i odsjeka. To su: Ured gradonačelnika, Služba za opće poslove, Upravni odjel za društvene djelatnosti, socijalnu skrb i civilno društvo, Upravni odjel za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj, Upravni odjel za financije, Upravni odjel za prostorno uređenje i građenje te Upravni odjel za komunalni sustav, građenje i investicijsko održavanje. Provedbenim programom Grada Kutine nastoji se poticati efikasniji i transparentniji rad Gradske uprave provođenjem raznih aktivnosti vezane uz njihove redovne djelatnosti. Ističe se važnost informiranja građana o radu Gradske uprave kako bi se postigao što veći stupanj transparentnosti, a u konačnici poboljšala kvaliteta i zadovoljstvo svih građana.

Jedinice su lokalne samouprave samostalne u obavljanju poslova iz svog djelokruga, međutim određeni stupanj nadzora svakako postoji, ali je ograničen samo na nadzor ustavnosti i zakonitosti te zaštite prava građana, a sama provedba nadzora uređena je odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

7. LITERATURA

1. Bajo, A. i Alibegović Jurlina, D. (2008). *Javne financije lokalnih jedinica vlasti*, Školska knjiga d.d., Ekonomski institut, Institut za javne financije
2. Čulo, I., Marinac, A. (2010) *Mjesto i uloga lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj*, Geno d.o.o. Požega
3. Grad Kutina, O Kutini, URL: <https://www.kutina.hr/Sluzbeni-dio/O-Kutini> [pristup: 10.12.2022]
4. Grad Kutina, Ustroj, URL: <https://www.kutina.hr/Sluzbeni-dio/Ustroj> [pristup: 10.12.2022]
5. Hrvatski institut za lokalnu samoupravu i Interkerkelijk Vredesberaad (2006) *Lokalna samouprava i hrvatska i nizozemska iskustva*. 2. izdanje. Osijek
6. Koprić, I. (2004) *Djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave*. *Hrvatska javna uprava*, 5(1), str. 35-79, <https://hrcak.srce.hr/195254> [pristup: 10.12.2022]
7. Kregar et al. (2011) *Decentralizacija*. Zagreb: Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo
8. Lauc, Z. (2001) Decentralizacija-uvjet optimalizacije lokalne i regionalne samouprave, *Hrvatska javna uprava*, 3(2), <https://hrcak.srce.hr/197492> [pristup: 05.02.2023]
9. Marinac, A. i Sudarić Ž. (2019). *Ekonomika javne uprave*. Vukovar: Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru.
10. Mezak, M. (2016). *Lokalna samouprava*. Požega: Veleučilište u Požegi
11. Odluka o ustrojstvu Gradske uprave Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 5/17 i 8/19)
12. Popis općina u Hrvatskoj, URL https://hr.wikipedia.org/wiki/Popis_op%C4%87ina_u_Hrvatskoj [pristup: 14.04.2023]
13. Pusić E. (2002) *Nauka o upravi*, XII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zagreb: Školska knjiga
14. Pusić, E. (2007) *Država i državna uprava*. Zagreb: Suvremena javna uprava
15. Sikavica, P. (2011). *Organizacija*. Zagreb: Školska knjiga.

16. Statut Grada Kutine (Službene novine Grada Kutine br. 6/09. 3/13. 4/13- pročišćeni tekst, 2/18)
17. Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine (NN 70/15)
18. Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 85/10- pročišćeni tekst, 05/14
19. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20)
20. Zakon o sustavu državne uprave (NN 66/19)

POPIS SLIKA I TABLICA

Slika 1: Slika 1: Prikaz strukture javnog sektora u Republici Hrvatskoj

Slika 3: Trodioba vlasti u RH

Slika 4: Javna uprava u RH

Slika 5: Grb Grada Kutine

Slika 6: Zastava Grada Kutine

Slika 7: Vizualni identitet Grada Kutine

Slika 8: Organizacijska struktura Gradske uprave Grada Kutine

IZJAVA O AUTORSTVU RADA

Ja, Lana Grebenar, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog rada pod naslovom „Organizacijska struktura jedinica lokalne samouprave na primjeru Grada Kutine“, te da u navedenom radu nisu na nedozvoljen način korišteni dijelovi tuđih radova.

U Požegi, 30.06.2023.

Lana Grebenar

Lana Grebenar